

na osobnom računalu uz pomoć BCS PC klijenta s unificiranom okolinom identičnom onoj na mobilnom klijentu. Korisnici na postojećim mobilnim telefonima, bez BCS klijenta, također mogu postati IMS korisnici, zadržati postojeći broj, biti u kompanijskoj grupi uz mogućnost biranja kratkim brojem i povoljnijeg telefoniranja unutar kompanije. Ovim rješenjem omogućeno je i kreiranje atraktivne cloud usluge za male i srednje kompanije kroz koju BH Telecom pakiranjem usluga, uređaja i pristupa ima mogućnost pridobiti veći broj poslovnih korisnika s velikom potrošnjom po korisniku, a također i veći broj korisnika pod ugovorom.

Mogu li i privatni korisnici BH Telekoma računati na nove usluge?

- BH Telecom, kao i drugi operatori u regiji, realizacijom ovog rješenja imaju na raspolaganju kompletan MMTel koji omogućuje modernizaciju mreže ponudom standardiziranih govornih

i multimedijskih usluga privatnim korisnicima. U fiksnom segmentu, korisnicima se nudi spajanje već postojećih kućnih telefona ili novih SIP telefona na MMTel, a pametni telefon, tableti, prijenosna računala mogu koristiti 3G ili WiFi mrežu za pristup MMTel uslugama kroz ugrađeni ili instalirani SIP klijent. Uz standardne i napredne gorovne usluge, MMTel omogućuje komunikaciju putem videa, chata, prijenosa podataka na uređajima ili klijentima koji te usluge podržavaju. Nadalje, privatni korisnici imaju mogućnost prijave u IMS putem BH Mobile web portala gdje im je omogućeno i korištenje postojećeg „Single Sign On“ koncepta, mogućnost web bazirane administraciju svojih MMTel usluga, a uz ugovorne korisnike, ovaj projekt je i „pre-paid“ korisnicima omogućio korištenje IMS usluga.

Što je sve potrebno za realizaciju ovako opsežnog rješenja i projekta?

- Opseg je bio velik i realizacija ne bi bila moguća bez uspješnog timskog rada uz ogroman angažman i entuzijazam svih sudionika u projektu. Tim sačinjen od kompanijskih stručnjaka i Ericsssona Bosna i Hercegovina vodio je i realizirao kompletan projekt uz podršku kolega iz Ericsssona. Također, ovakav projekt ne bi bilo moguće provesti i bez uspješne suradnje s BH Telecomom. U cilju realizacije „end-to-end“ rješenja, nove IMS elemente osim što je trebalo integrirati u postojeći IMS, trebalo je i integrirati u već postojeći mobilnu i fiksnu pristupnu, jezgrenu i servisnu mrežu, a taj dio projekta proveden je uz veliki angažman i podršku od strane stručnjaka BH Telecom-a. Samo takvim partnerskim odnosom, korektnom i pravovremenom izmjenom znanja i informacija Ericsson je zadržao poziciju vodećeg sistemskog integratora, a BH Telecom mjesto modernog operatera usmjerenog na potrebe svojih korisnika.

PRVA KOMERCIJALNA IMS USLUGA ZA POSLOVNE KORISNIKE

Kako bi tehnološki napredne funkcionalnosti bazirane na IMS-u uspješno zaživjele na tržištu Bosne i Hercegovine, Ericssonov konzultantski tim je u suradnji s BH Telecomom sudjelovao u definiranju prve komercijalne IMS usluge za poslovne korisnike. O ovoj smo temi porazgovarali s Markom Jovanovićem, arhitektom multimedijalnih rješenja u kompanijskom timu za BH Telecom.

Konzalting je u Ericssonu tema o kojoj se u zadnje vrijeme puno govori. Kako je došlo do realizacije konzultantskih usluga s BH Telecomom?

- Kroz intenzivnu komunikaciju koju Ericssonov tim ima s BH Telecomom, došli smo do zajedničkog zaključka da komercijalizacija jedne napredne usluge bazirane na IMS-u predstavlja veliki izazov za BH Telecom te da bi naša tržišna iskustva i brojna istraživanja i praćenje trendova u ICT

industriji mogli značajno doprinijeti rješavanju ovako zahtjevnog zadatka, tako da su se konzultantske usluge nametnule kao logičan korak.

Koji je bio cilj vašeg rada?

- Jedna od prednosti koju omogućava IMS tehnologija je pružanje tzv. Unified Communication (UC) usluga koje objedinjavaju sve kanale koje današnji krajnji korisnici koriste u komunikaciji, od glasovne i video komunikacije, izmijene instant poruka i datoteka, informacija o dostupnosti, glasovnih i video konferencija itd. Osnovni cilj našeg rada bio je pozicioniranje i definiranje takve usluge na tržištu Bosne i Hercegovine.

Što je proizašlo kao rezultat?

- Tim stručnjaka s područja IMS-a i marketinga BH Telekoma te Paresh Khetani, Ericssonov strateški konzultant i ja napravili smo analizu BiH tržišta, definirali segmente korisnika kojima je usluga namijenjena, postavili okvire prve komercijalne UC usluge za poslovne korisnike te okvire za daljnji komercijalni razvoj IMS ponude BH

Marko Jovanović

Telekoma. Isto tako, kroz zajedničku suradnju s BH Telecomom redefinirani su njihovi vlastiti procesi te određene smjernice za daljnje usavršavanje. Na ovaj je način BH Telecom zadržao i dodatno osnažio svoju poziciju tržišnog lidera na području BiH. Ericsson se potvrdio kao pouzdani partner u razvoju poslovanja i kreiranju i implementaciji novih rješenja.